

FRITID MED MENING

Å VÆRE STØTTEKONTAKT

Kurslederhefte

Dette heftet er laget for deg som skal holde kurs for støttekontakter og tilsvarende hjelpere. Det er en del av informasjons- og opplæringsressursen "Fritid med mening".

Ressursen er bygget opp slik

Nettstedet <http://www.fritidmedmening.no> er inngangen til alle delene av informasjons- og opplæringsressursen. Her finner du en kort presentasjon av hva det vil si å være støttekontakt og hva som kreves av den som går inn i et slikt oppdrag. Her finnes også 7 korte, dramatiserte historier om ulike mennesker som trenger støttekontakt. Disse kan lastes ned og vises uavhengig av nettstedet. Filmene viser situasjoner og utfordringer som støttekontakter ofte støter på, og som derfor passer som utgangspunkt for refleksjon og diskusjon. Fra nettstedet kan du laste ned et fordypningshefte som gir mer informasjon, og som egner seg som læringsressurs til et kurs.

Fra nettstedet gis det også tilgang til annet materiale for kursledere. Kurslederheftet som du leser nå, kan lastes ned fra nettstedet. Det samme kan filmer som viser dramatiserte veiledningssituasjoner. Disse filmene er produsert i forbindelse med videreutdanning i Organisering og veiledning av støttekontakter, avlastere og frivillige ved Høgskolen i Bergen.

De dramatiserte veiledningsfilmene bygger på mange års erfaring med utfordrende situasjoner som veiledere kan oppleve. På grunn av opphavsrettslige vilkår ligger disse filmene ikke fritt tilgjengelig, men de er likevel enkle å få tak i via nettstedet.

Forfatter: Kristin Andresen Soldal ved Høgskolen i Bergen
 Publikasjon: Mediesenteret ved Høgskolen i Bergen 2011
 Fritid med mening er laget på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Praktiske tips

De ulike delene av denne ressursen kan brukes med eller uten nettilgang. Her er noen praktiske tips for deg som skal holde kurs i et forsamlingslokale:

Med nettilgang:

- Sjekk at maskinen i kurslokalet er tilknyttet Internett.
- Forsikre deg om at du ikke blir forhindret fra å komme på nett av passordbeskyttelser, brannmurer eller andre begrensninger som man av sikkerhetsmessige årsaker har på datamaskinen i lokalet.
- Sjekk at projektor fungerer sammen med den datamaskinen du vil bruke.
- Sjekk at nettleseren på datamaskinen kan vise filmene. (Gamle nettlelere kan ofte ikke håndtere film på en god måte). Den enkleste måten å finne utav dette, er å prøve seg fram på den aktuelle maskinen.
- Skal deltakerne bruke Fordypningsheftet på kurset, bør du trykke disse opp (skrive ut) på forhånd. I heftet finnes klikkbare linker. Vi anbefaler derfor at du oppfordrer kursdeltakerne til å lese heftet på nettet hjemme.

Uten nettilgang:

Er det usikkerhet rundt nettilgang i kurslokalet, kan det være smart å laste ned alt materiale på forhånd.

- Last ned på forhånd de filmene du vil bruke fra www.fritidmedmening.no
- Vi anbefaler at du laster filmene ned til din egen bærbare datamaskin og viser dem derfra. (Da har du kontroll på at alt virker.)
- Sjekk at projektor i kurslokalet lar seg koble til din datamaskin.
- Har du ikke anledning til å bruke egen, bærbar maskin, kan du laste film ned til en CD, DVD eller minnepenn. Derfra legger du filmene inn i den datamaskinen du skal vise filmene fra. Sjekk på forhånd at denne datamaskinen er i stand til å vise filmene.
- Skal deltakerne bruke Fordypningsheftet på kurset, bør du trykke disse opp (skrive ut) på forhånd. I heftet finnes klikkbare linker. Vi anbefaler derfor at du oppfordrer kursdeltakerne til å lese heftet på nettet hjemme.

Innhold

01	Holde kurs	5
	Ansvar for kurset	5
	Samarbeid	5
	Målgruppe	5
	Forutsetninger for et vellykket kurs	5
02	Ulike kursopplegg	7
	Møte med "personer"	9
	Ulike mottakere	12
	- Barn og ungdom med spesielle behov	12
	- Mennesker med psykiske vansker	13
	- Mennesker med utviklingshemming	13
	- Mennesker med rusrelaterte problem	13
	- Mennesker med demens	14
	Sentrale tema	15
	Ulik organisering	15
03	Veiledning av støttekontakter	16

Ansvar for kurset

Kommunen har ansvar for støttekontakttjenesten og for å rekruttere og lære opp støttekontakter.

Samarbeid

Den eller de som er ansvarlige for støttekontakttjenesten bør samarbeide med andre når de skal holde kurs. Avhengig av hvor mange kurskvelder man har til rådighet, vil det være aktuelt å samarbeide med ulike ressurspersoner:

- Fagfolk fra ulike sektorer i kommunen med kunnskap om temaer som skal tas opp
- Interesseorganisasjoner
- Personer som har hatt støttekontakt, evt. pårørende
- Støttekontakter med erfaring
- Lokale lag og foreninger kan trekkes inn for å informere om aktiviteter i kommunen/bydelen

Mindre kommuner kan med fordel arrangere kurs sammen.

Iblant kan det være aktuelt å gjøre avtale med en ekstern organisasjon for den praktiske gjennomføringen, men kommunen har det faglige ansvaret.

Målgruppe

Kurset kan være for etablerte støttekontakter eller det kan være et ledd i rekruttering av nye. Det kan også være en kombinasjon av disse. Hvis rekruttering er formålet: Gi klar beskjed til interesserte i at kurset i seg selv ikke kvalifiserer til å få oppdrag som støttekontakter. De som ønsker å bli støttekontakter etter kurset, må få informasjon om hva de skal gjøre for å søke og bli vurdert.

Forutsetninger for et vellykket kurs

For at kurset skal bli vellykket, er det viktig at kursleder :

- kjenner kursmaterialet godt og velger ut filmer og problemstillinger på forhånd.
- prøver ut hvordan man viser filmene på en stor skjerm før kurset.
- har en realistisk plan for gjennomføring av kurs over en eller flere kvelder.
- tar utskrift av fordypningsheftet og deler ut til deltakerne.
- får i gang diskusjoner og eventuelt gruppearbeid.
- opsummerer diskusjoner, får fram hovedpoeng og konklusjoner.
- informerer om videre kursopplegg.
- oppmuntret til å lese fordypningsheftet.

Flere pedagogiske tips:

- Skap en hyggelig og trygg atmosfære. Server gjerne oppskåret frukt før start, og kaffe/te i pausen
- Ha en kort presentasjonsrunde med navn
- Vær tydelig på rammene for kvelden: Tid til rådighet, innhold på kurskvelden og pauser
- Start gjerne med en film og plukk ut spørsmål knyttet til denne – enten de spørsmålene som er knyttet direkte til filmen under "Til ettertanke" eller spørsmål fra dette kurslederheftet.
- Etter en film kan to og to snakke om hvordan de opplevde filmen, eller kursleder kan gi dem et spørsmål å diskutere
- Ikke vis alle filmene etter hverandre. Tenk over hvorfor du velger å vise den eller de du plukker ut

Et kurs for støttekontakter bør strekke seg over flere kvelder, men kan også gjennomføres en kveld. Temaene som tas opp på kurset er avhengig av hvor mye tid man har til rådighet.

I neste kapittel finner du flere opplegg som du kan velge mellom og utvikle videre.

De 7 filmatiserte historiene og veiledningsfilmene vil være kjernen i kursene, og de kan brukes på mange ulike måter. Her gir vi deg som kursleder fire ulike innfallsvinkler. Ulike sett med spørsmål til diskusjon vil sette i gang refleksjon og læring hos kursdeltakerne. Noen av spørsmålene vil være overlappende. Ta utgangspunkt i det du mener passer best.

7 historier

Korte, filmatiserte historier om ulike mennesker som trenger støttekontakt. Disse kan lastes ned og vises uavhengig av nettstedet. Filmene viser situasjoner og utfordringer som støttekontakter ofte støter på, og som derfor passer som utgangspunkt for refleksjon og diskusjon.

”Kumar” er en gutt med ADHD som ved hjelp av barnevernet og metoden Fritid med bistand, får innpass i en klatreklubb.

”Marianne” har slitt med angst og isolert seg lenge, men er nå klar for å være aktiv i en frivillig organisasjon.

”Knut” fra et bofellesskapet for mennesker med utviklingshemming, får dyrket sine interesser sammen med støttekontakten.

”Lill” har hatt rusproblemer i flere år, men er nå rusfri. Hun har flyttet fra fosterforeldre til egen leilighet. ”Kulturkontakten” er med på å gi henne gode kulturopplevelser.

”Jenny” med Cerebral parese trives godt i bassenget sammen med andre. Faren hennes er litt skeptisk til hvem hun er sammen med.

”Magnus” på sykehjem har demens. Treningskontakten bidrar til at han kommer seg ut og kona får avlastning.

”Anna” er en jente med autisme som trives best uten mange mennesker rundt seg.

ALLE PERSONER ER FIKTIVE

Veiledningsfilmer

Filmer om veiledning av støttekontakter, besøkshjem og avlastningsfamilier.

”Kristian” blir innkalt til veileder. Han er en vernepleierstudent på 25 år og er støttekontakt for Pål, en mann på 30 år med mye angst og depresjon. Kristian er frustrert over kommunens tilbud til Kristian.

”Kristian” og ”Pål” er sammen hos veileder. De er uenige om hva de skal gjøre når de er sammen.

Mor til **”Emma”** ringer til veileder. Emma er 5 år, har Cerebral Parese. Mor er bekymret og beklager seg over avlastningsforeldrene.

”Emmas” avlastningsforeldre møter veileder for å få formidle sine synspunkter og få avklart ansvar.

”Randi” møter veilederen sin. Veileder er nettopp ansatt og har fått i oppgave å innkalle alle støttekontaktene i kommunen. Randi har vært støttekontakt i 2 år for Lise på 16 år. Lise har diagnosen ADHD og har atferdsproblemer. ”Randi” og veilederen snakker om krevende situasjoner og grensesetting.

”Mor” i besøkshjem kontakter veileder for å fortelle om en episode som plager henne: Mor til Tore på 3 år var ruset sist gang hun kom for å hente gutten. ”Besøksmor” lovet mor til Tore å ikke fortelle dette, men velger å gjøre det likevel.

”Anne” på 19 år er rekruttert fra en svømmeklubb for å være støttekontakt for Inger på 25 år. Inger er psykisk utviklingshemmet. Veileder inviterer Anne for å gjennomgå kontrakt.

”Anne” og veilederen snakker sammen. Hennes vanligste utsagn er at alt går greit, men det viser seg at hun har kommet i en kinkig situasjon med å låne bort penger til Inger.

ALLE PERSONER ER FIKTIVE

Fire ulike innfallsvinkler:

Møte med personer:

Ta utgangspunkt i en eller flere av de "enkeltpersonene" som vi møter i de 7 filmatiserte historiene på www.fritidmedmening.no. Her gir vi kursdeltakerne innblikk i hva et støttekontaktoppdrag kan innebære.

Ulike mottakere:

Her har vi delt inn historiene i ulike kategorier etter hvilke grunner mennesker har for å trenge støttekontakt. I tillegg viser vi til veiledningsfilmer. Slik kan du i kurs som fokuserer på f.eks. barn og unge, bruke historier og veiledningsfilmer der barn og unge er omtalt.

Sentrale tema:

Som kursleder kan du ha ønske om å ta opp tema som er aktuelle i støttekontaktoppdrag, som for eksempel grensesetting eller taushetsplikt. De 7 historiene og veiledningfilmene er her sortert ut fra sentrale tema.

Ulik organisering:

Støttekontaktordningen kan organiseres på ulike måter. Her kan velge blant historier som eksemplifiserer ulike organiseringsmåter, for eksempel "fritid med bistand" og støttekontakt for en gruppe.

Møte med personer

Spørsmål til diskusjon med utgangspunkt i personene som vi møter i de 7 filmatiserte historiene.

Historie 1:

Se filmen om "Jenny"

"Jenny" er ei jente på 11 år med Cerebral parese. Hun trives i svømmehallen. Faren og fritidsleder er intervjuet.

Spørsmål til diskusjon:

- Hvordan kan man sette sammen grupper med barn med ulike forutsetninger?
- Hva innebærer støttekontaktens (fritidslederens) taushetsplikt i forhold til foreldrene?
- Hvordan forholder støttekontakten seg til foreldre med ulike ønsker?
- Hva tenker dere om farens synspunkter om at tilbudet ikke er bra nok?
- Når søsken til funksjonshemmede barn er sjalu – hvordan kan foreldre reagere på det?
- Hvordan ta vare på og dyrke gleden ved en aktivitet?

Historie 2:

Se filmen om "Marianne"

"Marianne" er en kvinne på 45 år som har vært isolert lenge på grunn av angst. Etter hvert har hun fått en støttekontakt som har hjulpet til med å knytte henne til menigheten der hun har vært tidligere.

Spørsmål til diskusjon:

- Hvordan nærme seg et menneske som har levd isolert i lengre tid?
- Marianne sier: "Jeg føler at det ligger tjukt utenpå meg, og de tenker sikkert at det er hun med psykiske problemer". Hvordan takler støttekontakten denne uttalelsen?
- Marianne og støttekontakten blir etter hvert venninner. Er det greit? Hva innebærer det?

Historie 3:**Se filmen om "Lill"**

"Lill" er en kvinne på 26 år som har bodd i fosterhjem og hatt problem med rus siden hun var i tenårene. Nå er hun rusfri og hun bor i egen leilighet for seg selv. Hun er interessert i klassisk musikk og syng.

Spørsmål til diskusjon:

- Lill har ingen venninner utenom dem hun kjente fra rusmiljøet. Hvordan kan støttekontakten bidra til at hun får bygget et nytt nettverk?
- Støttekontakten får vite av Lill at hun har hatt en "sprekk" og Lill ber henne ikke si noe til kontaktpersonen i kommunen. Hva kan støttekontakten gjøre i en slik situasjon?

Historie 4:**Se filmen om "Knut"**

"Knut" er en mann på 30 år med lettere utviklingshemming. Han bor i et bofellesskap. Han kan i følge lederen ikke klare seg ute på egen hånd, han ser ikke konsekvensene av sine handlinger.

Spørsmål til diskusjon:

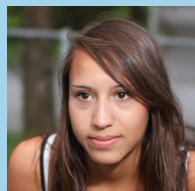
- Knut kaller støttekontakten for kjæresten sin. Hva skal hun svare på det?
- Knut ønsker å være med på aktiviteter som koster for mye. Hvordan ivareta hans forslag og initiativ og samtidig sette grenser på en respektfull måte?
- Hvem bestemmer hva de to skal gjøre sammen?
- Hvilke fordeler/ulempes er det ved at en støttekontakten har et annet kjønn/annen alder enn deltakeren?

Historie 5:**Se filmen om "Kumar"**

"Kumar" er en gutt på åtte år med konsentrasjonsvansker og uro. Foreldrene er nølende til å motta hjelp, og barnevernet er bekymret. Kumar får prøve seg i en klatreklubb gjennom metoden "fritid med bistand".

Spørsmål til diskusjon:

- Hvordan forklare barnevernets hjelpetiltak til mennesker som kommer fra et land uten tilsvarende offentlige ordninger?
- Hvordan kan man opptre hvis det å motta hjelp er forbundet med skam?
- Hvordan kan støttekontakten (tilretteleggeren) bidra til at Kumar blir kjent med andre barn i klubben?

Historie 6:**Se filmen om "Anna"**

"Anna" er ei jente på 14 år med autisme og lite verbalt språk. Hun ser ut til å trives best i rolige omgivelser og med de samme aktivitetene hver gang.

Spørsmål til diskusjon:

- Av og til kan det være naturlig for støttekontakten å ta med den hun er støttekontakt for til sin egen familie. Hvilke fordeler og ulemper kan det innebære?
- Hvordan motivere Anna til å prøve nye ting?
- Når støttekontakten sier hun føler seg mislykket – hva kan /bør hun gjøre da?

Historie 7:**Se filmen om "Magnus"**

"Magnus" er en tidligere kjent idrettsmann på 65 år. Nå har han demens og bor på et sykehjem. Kona forteller hvor glad hun er for at Magnus har fått en treningskontakt. På sykehjemmet er de litt skeptiske

Spørsmål til diskusjon:

- Tenk en situasjon der treningskontakten møter noen han kjenner når han er ute på tur med Magnus og de spør om hvem han er sammen med. Hvordan kan han svare på en respektfull måte?
- Er det forsvarlig at en uten fagutdanning er sammen med en mann med demens?
- Hvordan kan treningskontakten bidra til at Magnus opplever gode dager?
- Hvor mye bør treningskontakten fortelle til sykehjemmet om hva de gjør sammen?

Andre eksempler:

I kapittel 2 i Fordypningsheftet finnes flere eksempler på mennesker som har ulike former for støttekontakt.

Ulike mottakere

Spørsmål til diskusjon med utgangspunkt i ulike kategorier deltakere.

Barn og ungdom med spesielle behov

Her viser vi til filmer som på ulike måter handler om barn og unge som trenger hjelp.

Se filmen om "Jenny"

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan sette sammen grupper med barn? Ut fra interesser eller diagnoser?

Hvordan takle sjalusi blant søsken til funksjonshemmede barn?

Far til "Jenny" mener hun bør trene med funksjonsfriske. "Jenny" er fornøyd med å være sammen med andre med spesielle behov. Hva mener du?

Se filmen om "Kumar"

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan forklare foreldre fra en annen kultur om hjelpeordninger i barnevernet?

Hvordan kan støttekontakten bidra til at gutten blir kjent med andre i miljøet?

Se filmen om "Anna"

Spørsmål til diskusjon:

Hvilke krav stilles til en som er støttekontakt for et menneske med lite språk?

Se veiledningsfilmen om "Randi"

Spørsmål til diskusjon:

På hvilken måte kan Randi være en modell for Lise?

Se veiledningsfilmen om "Randi og veilederen"

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan kan støttekontakten sette grenser uten å krenke den som får hjelp?

Se veiledningsfilmen om "Mor til Emma"

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan kan det oppleves å være foreldre til et barn som trenger ekstra mye hjelp?

Se veiledningsfilmen om "Emmas avlastningsforeldre"

Spørsmål til diskusjon:

Kan besøkshjemmet nekte å gjennomføre treningen når de ser Emma er sliten?

Se veiledningsfilmen om "Mor i besøkshjem"

Spørsmål til diskusjon:

Hva gjør hun når mor er ruset?

Mennesker med psykiske vansker

Her viser vi til filmer om mennesker som har ulike former for psykiske vansker.

Se filmen om “Marianne”

Spørsmål til diskusjon:

Kan man se på et menneske at det sliter med angst?

Se filmen om “Lill”

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan hjelpe Lill til å få venner som ikke ruser seg?

Hvordan takler støttekontakten å vite at Lill er ensom i helgene / alene på julaften?

Se veiledningsfilmen om “Kristian”

Spørsmål til diskusjon:

Hvor mye kan/bør støttekontakten engasjere seg?

Se veiledningsfilmen om “Kristian” og “Pål”

Spørsmål til diskusjon:

Hvor mye kan Kristian presse Pål?

Mennesker med utviklingshemming

Her viser vi til filmer som er knyttet til mennesker med utviklingshemming.

Se filmen om “Knut”

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan takler støttekontakten at Knut presenterer henne som sin kjæreste?

Se veiledningsfilmene om “Anne” og “Anne” og veilederen

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan sikre at Anne har tydelige avtaler som bidrar til at hun vet hvordan hun skal takle spørsmål om økonomi, låne penger og lignende?

Mennesker med rusrelaterte problem

Her viser vi til filmer knyttet til mennesker med tidligere eller nåværende rusmiddelproblem.

Se filmen om “Lill”

Spørsmål til diskusjon:

Hva gjør støttekontakten dersom hun oppdager at Lill ruser seg?

Se veiledningsfilmen om “Mor i besøkshjem”

Spørsmål til diskusjon:

Mette, mor i besøkshjemmet, har lovet mor til Tore å ikke fortelle til sosialarbeideren at hun er ruset. Hvilke dilemma har Mette i denne sammenhengen?

Mennesker med demens

Her viser vi til film om en mann med demens.

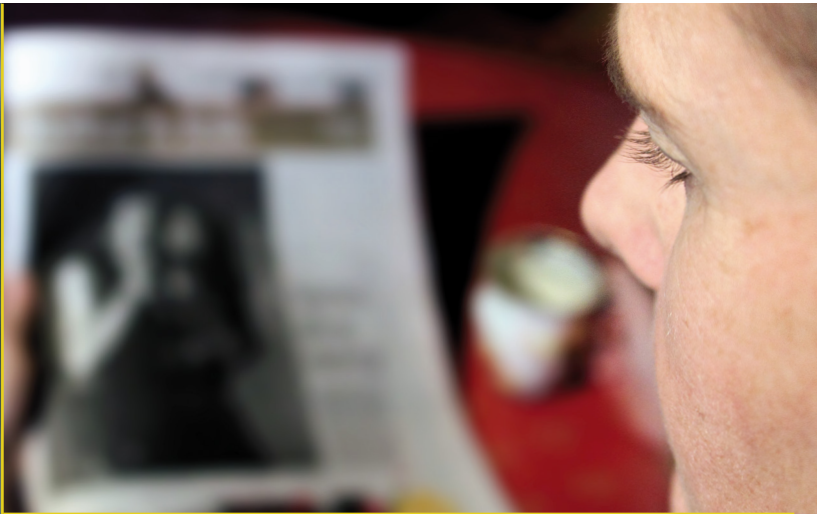
Se filmen om “Magnus”

Spørsmål til diskusjon:

Er det forsvarlig at Magnus får en treningskontakt – uten kjennskap til demens?

Hvordan kan treningskontakten bidra til at Magnus opplever gode dager?

Hva tenker dere om at et menneske på sykehjem får støttekontakt?

Sentrale tema

Kursleder kan ta utgangspunkt i tema eller problemstillinger og velge filmer som illustrerer dette.

Tema	Filmatiserte historier	Veiledningsfilmer
Motivasjon og "brobygging"	"Marianne", "Kumar", "Lill", "Jenny"	"Kristian og Pål"
Hvem bestemmer aktivitet	"Knut", "Anna"	"Anne", "Kristian og Pål", "Mor til Emma" og "Emmas" avlastningsforeldre
Taushetsplikt	"Jenny"	"Mor i besøkshjem".
Grensesetting	"Knut"	"Randi", "Randi og veileder", "Anne og veileder"
Forhold til pårørende	"Magnus", "Jenny", "Anna", "Kumar"	"Mor til Emma", "Emmas avlastningsforeldre".
Forhold til sykehjem/bofelleskap	"Magnus", "Knut"	
Støttekontaktens ansvar	"Jenny"	"Kristian"
Avtaler	"Knut"	"Kristian og Pål", "Anne", "Anne og veilederen".

Ulik organisering

Støttekontaktordningen blir organisert på ulike måter. Her har vi sortert de syv historiene ut fra ulike organiseringsmåter.

Tema	Filmatiserte historier
Individuell støttekontakt	"Knut", "Anna"
Fritid med bistand	"Kumar"
Samarbeid med frivillig organisasjon	"Marianne"
Treningskontakt	"Magnus"
Kulturkontakt	"Lill"
Støttekontakt for en gruppe	"Jenny"

03

Veiledning av støttekontakter

Ovenfor har vi skissert ulike opplegg for kurs. Filmene kan også brukes i veiledning av støttekontakter og andre hjelpere, særlig vil veiledningsfilmene være nyttige i en slik sammenheng. Innholdet i disse filmene bygger mange års erfaring med utfordrende situasjoner som veiledere kan oppleve. Filmene er relevante både i forhold til oppdrag som støttekontakt, besøkshjem eller privat avlastning.

Nedenfor finner du kort omtale av ni ulike veiledningsfilmer og spørsmål knyttet til disse.

Målet med filmene er

- at støttekontaktene skal reflektere over egen praksis. Her finnes ikke rette eller gale svar, det kan finnes ulike handlingsalternativ og støttekontakten kan øve seg i å oppdage disse.
- å reflektere over brukermedvirkning i praksis.
- å stimulere til empati ved å reflektere over foreldres situasjon.
- å diskutere taushetsplikt, meldeplikt og hvem hjelperen skal være lojal mot.
- å oppmuntre støttekontakten til å ta opp vanskelige ting som oppstår oppdraget.
- å sette i gang tankevirksomhet og se ulike løsninger.

Filmen om "Kristian":

Kristian er vernepleierstudent og støttekontakt for Pål som sliter med angst og depresjon, Kristian har et stort engasjement og har mange meninger om hvordan Pål bør ha det i livet sitt. Kristian kommer alene til veiledning. Han er svært kritisk til at Pål ikke får nok hjelp

Spørsmål til diskusjon:

- Hvordan er det å være støttekontakt i denne situasjonen?
- Er du enig med veileder når hun sier at det ikke er støttekontaktens jobb å engasjere seg i alt han mener fungerer dårlig i Pål's liv?
- Hvordan varsle dersom man ser at det er udekkete hjelpebehov?

Filmen om "Kristian" og "Pål":

Pål og Kristian kommer sammen til veileder. Pål er lite interessert i å være med på det som Kristian foreslår.

Spørsmål til diskusjon:

- Pål ønsker å være alene med Kristian, men Kristian prøver å få Pål til å være sammen med andre. Er det riktig av Kristian å oppmuntre Pål til å utvide nettverket sitt?
- Hvordan løse uenighet om målsettingen med støttekontaktoppdraget?
- Hvor mye kan/bør Kristian "presse" Pål?
- Hva betyr brukermedvirkning i praksis?

Filmen om "Mor" til Emma:

Mor til Emma er bekymret for Emma når hun er i avlastningshjemmet. Emma har en muskelsykdom som krever at hun trener mye. Avlastningsforeldrene er uenige i treningsopplegget. Moren ringer til veileder og er bekymret for at avlastningsforeldrene ikke trener nok med datteren

Spørsmål til diskusjon:

- Hvordan kan det oppleves å være foreldre til et barn som trenger mye hjelp?

Filmen om "Emmas" avlastningsforeldre:

Avlastningsforeldrene mener Emma ikke kan presses til for mye trening.

Spørsmål til diskusjon:

Hvem skal avlastningsforeldrene lytte til når foreldre og barn har ulike ønsker?

Hvordan går avlastningsforeldre fram dersom du er uenig med foreldrene?

Hvordan forholde seg til ulike forventninger fra foreldre og hjelpeapparat?

Filmen om "Mor" i besøkshjem:

Mette er "besøksmor" for Tore via barnevernet. Hun har fått et dilemma i forhold til taushetsplikt, hun har lovet mer enn hun kan holde.

Spørsmål til diskusjon:

Når en som har oppdrag for kommunen får vite ting som ikke er bra for barnet:

– hva innebærer meldeplikten?

Når en hjelper har lovet å ikke fortelle noe videre – i hvilke sammenhenger bør hun likevel gjøre det?

Filmen om "Randi"

Randi er støttekontakt for Lise. Lise har diagnosen ADHD, og kan oppføre seg provoserende. Randi har hatt oppdrag som støttekontakt i lengre tid for Lise uten å få veiledning. Lise har atferdsproblemer og trenger hjelp til å sette grenser i ulike situasjoner. Støttekontakten har ofte følt seg alene og litt oppgitt fordi hun ikke har hatt noen å snakke med. Endelig møter hun en som innkaller henne til veiledning. Veilederen beklager til Randi at hun ikke har fått oppfølging tidligere. Randi har opplevd en god del pinlige episoder som hun har taklet så godt hun har kunnet. Veilederen prøver å få henne til å fortelle om hva som har skjedd og sier at det å snakke om dette kanskje kan gjøre det lettere å være støttekontakt.

Spørsmål til diskusjon:

Kjenner du deg som støttekontakt igjen i denne situasjonen?

Hva opplever du som krevende atferd?

Har du selv vært i situasjoner når du har vært i tvil om hva du skal gjøre og ikke hatt noen å snakke med om dette? Hva gjorde du?

Filmen om "Randi" og veilederen:

Randi kommer på nytt til veiledning. Denne gangen spør veileder mer om hva som skjer når Lise og hun er sammen. Randi forteller om situasjoner som er vanskelige å takle. Veileder understreker at dette må være vanskelig for støttekontakten og hun avslutter med å si at hun vil spørre foreldre og skole om hvordan de reagerer i liknende situasjoner.

Spørsmål til diskusjon:

Har du som støttekontakt opplevd å miste kontroll? Hva gjorde du der og da? Hva gjorde du i ettertid?

Hva kunne du gjort annerledes?

Finnes det en oppskrift på grensesetting?

I noen tilfeller er mange fagfolk involvert i å hjelpe et menneske. Mener du at støttekontakten bør være med på møter og diskutere hvordan man best mulig kan hjelpe? Eller bør støttekontakten være et menneske som ser på den som trenger hjelp med andre "briller" enn fagfolkene?

Filmen om "Anne":

Anne på 18 år er nylig rekruttert fra en svømmeklubb for å være støttekontakt for Inger på 25 år. Inger er psykisk utviklingshemmet. Veileder innkaller Anne for å gjennomgå kontrakt.

Spørsmål til diskusjon:

Har du selv fått kontrakt på oppdraget? Er det noe du er usikker på når det gjelder timetall og hva dere skal gjøre?

Filmen om "Anne" og veilederen:

Anne kommer til veiledning etter tre måneder. Anne og Inger har avtale om å svømme eller spille bowling, men de går mest på kafé. Etter en stund kommer det fram i samtalen at Inger låner stadig penger av Anne.

Spørsmål til diskusjon:

Hvordan kan Anne reagere når Inger ønsker å gjøre noe annet enn det de har avtalt?

Hva slags episoder kan være vanskelig å ta opp med veileder?

Hvordan ville du gått fram dersom du var i en tilsvarende situasjon som den Anne er i?

I hvilke situasjoner kan de være aktuelt å låne bort penger?

